

Vetikaprobleemist ujulates

Basseinivees esineb peamiselt nelja liiki vetikaid:

1. **Roheline vetikas (*Green Algae*)** – hõljub planktonina vees, muutes vee rohekaks, tihti häguseks, samuti kinnitub see basseini seintele ja põhja, muutes need rohekaks ning libedaks. Soodsates tingimustes areneb kiirelt suurteks kolooniateks.
2. **Kollane vetikas ehk sinepvetikas (*Yellow or Mustard Algae*)** – kinnitub basseini seintele ja põhja, moodustades libedaid laike. Värvus varieerub kollasest helepruunini. Esineb sagedasti ka basseini varjulisemates kohtades. Soodsates tingimustes areneb kiirelt suurteks kolooniateks.
3. **Must vetikas (*Black Algae*)** – kõige raskem juhul. Värvus varieerub mustast sinakasrohelisteni. Esineb põhiliselt plaaditud basseinides, ajades pikki juuri plaatide vahele ja vuugisegu sisse. Moodustab basseini seintele ja põhja musti laike, tekib esmalt vuukidele. Tihtipeale kaaslane kogu eluks (nagu majavamm!).
4. **Roosa vetikas (*Pink Algae*)** – n-ö ebavetikas, tegelikult hoopis bakter. Moodustab roosaka varjundiga laike või triipe basseini nurkades ja sopistustes. Levib harva üle terve basseini.

Vetikas hakkab üldjuhul tekkima basseinidesse kevadel, kui temperatuurid järvedes ja veehoidlates, millest ujulad oma vee saavad, tõusma hakkavad. Talvises ehk nulli kraadi lähedases vees vetikas „magab“. Kuigi Tallinna ujulate vesi tuleb otse Ülemiste järvest ja läbib veepuhastusjaamas mitmeetapilise puhastuse, satub tõenäoliselt kevadel „ärغانud“ ja kiirelt paljunevaid-arenevaid vetikarakke ka basseinivette. Samuti sisaldab kiirelt soojenenud kevadõhk hulgaliselt kõikvõimalikke vetikarakke. Paljudes basseinides, mis saavad oma vee kohalikest puurkaevudest (mille puhastusseadmed on tagasihoidlikud või üldse puudulikud) esineb vetikaprobleem aastaringselt.

Kokkuvõttes: vetikas sattub basseini koos inimestega, õhu kaudu või trassiveega.

Kuna vetikas on mikroskoopiline (suurus u 0,5 mikronit) taimne rakk, läbib ta probleemideta ka liivafiltri. Sattudes sooja, vähese kloorisisaldusega (madal kloorisisaldus basseinives kuni 0,5 mg/l ei tee vetikale midagi!) ja valgusküllasesse vette, kosub ja areneb vetikas kiiresti ning hakkab õitsema, omandades iseloomuliku värvuse. Reeglina ei kujuta vetikas endas terviseohtu ujujatele, mõjudes pigem n-ö visuaalselt – ebameeldiv on ujuda vetikases (mustas, räpases) basseinis!

VETIKATÕRJE

- Maksimumvariant – mehaaniline puhastus, kloorišokk (tõsta vabakloori tase kuni 10 mg/l – u 12 tunniks), järgmine päev vetikatõrjeaine vette ja u 5-7 päeva pärast (isegi kui mingit märki vetikast enam pole) veelkord kloorišokk. Pärast kloorišokki viiakse vabakloor tagasi lubatud tasemele kloori neutraliseerijaga
- Miinimumvariant – mehaaniline basseiniseinte puhastus ja vetikatõrje vette (arvestusega 1 liiter/100m³ vee kohta kontsentreeritud vetikatõrjevahendit).

Vetika tekke ennetamiseks oleks kõige lihtsam hoida vabakloori taset pidevalt 3 mg/l vee kohta, kuid seda me paraku teha ei tohi (Tervisekaitsenormatiivid!). Järelikult jääb üle vaid hoida pidevalt ennetavat kogust vetikatõrjevahendit (250g/100m³ vee kohta nädalas) basseinives kogu ohtliku perioodi jooksul. Ja loomulikult tuleks aeg-ajalt teha kloorišokki. Pikaajalise basseinikogemusega riikides (nt USA) kogemust u 100 aastat, Eestil võrdluseks kaasaegset kogemust napilt 10 aastat) soovitatakse kloorišokki (või aktiivhapnikušokki) teha korra nädalas olenemata sellest kas vetikaoht on või ei ole, vee tervisele tuleb see ikka kasuks! Loomulikult on oluline ka basseini kasutuskorraldus.

Soovitame kindlasti mõelda korraliku ja piisava võimsusega UV(ultraviolet)-seadme hankimisele, mis tagab efektiivse ja püsiva vetikatõrje (nagu ka viiruste, bakterite ja hallituse tõrje) ning samas vähendab oluliselt kahjulike kloorimise jääkainete nagu kloramiinidi, trihalometaanide jms kontsentratsiooni basseiniveses.